Výročná správa 2018

Rafael n. o.

Obsah výročnej správy:

1) Základné údaje o organizácii

2) Zhodnotenie činnosti organizácie

1) Základné údaje o organizácii

Názov:	**Rafael n.o.**
Právna forma:	**Nezisková organizácia**
IČO:	**45 741 387**
Adresa sídla:	**Medená 18, 811 02 Bratislava**
Registrácia:	**Okresný úrad Bratislava - Odbor vnútornej správy, dňa 2.8.2013, OVVS-48177/415/2013-NO**
Predseda správnej rady:	**MUDr. Allan Bohm**
Riaditeľ:	**Ing. Jana Hodeková**

Nezisková organizácia poskytuje nasledujúce všeobecne prospešné služby:

- **v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt:** služby organizovania kultúrnych, spoločenských podujatí, výstav, prezentácií, osvetových podujatí a stretnutí, semináre, školenia, prednášky, výmenné pobyty.

Správna rada:

1. MUDr. Allan Böhm, predseda
2. Ing. Ľubica Kočanová
3. Ing. Vladimír Horváth

Dozorná rada:

1. Ing. Stanislav Hodek
2. JUDr. Soňa Böhmová,
3. Ing. Iveta Horváthová
4. Ing. Ivan Kočan

Vážené dámy a páni,

dovoľujem si predložiť Vám Výročnú správu neziskovej organizácie Rafael. Predstavujem Vám našu organizáciu, ktorej základným cieľom je vzdelávať sa a získavať odborné zručnosti v oblasti poskytovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre vyššiu kvalitu a profesionalitu. Vytvoriť pilotný projekt zdravotno-sociálnej starostlivosti o ľudí.

Je to výročná správa nášho spoločného projektu, ktorý sa postupne rodil v mysliach, ideách a plánoch šiestich manželských párov. Každý z nich mal vlastnú motiváciu, s ktorou vstupoval do spoločného diela. Niektorí svoju víziu pripravovali, prípadne už aj vykonávali dávnejšie. Dôležité však je, že sa takmer navzájom nepoznajúce manželské páry stretli, dohodli a spoločne rozbehli implementáciu nižšie uvedených ideí.

- Podeliť sa so spoločenstvom ľudí s darmi, ktoré sme doteraz dostávali.
- Rozšíriť službu poskytovania pomoci blížnemu v neľahkých životných situáciách.
- Mať dobrý pocit z nezištnej a hodnotnej pomoci človeku v chorobe, trápení a núdzi.
- Uplatňovať ľudský, rodinný a objímajúci prístup pri starostlivosti o ľudí.
- Poskytovať vzdelávanie v oblasti komunitnej starostlivosti pacientom a ich rodinám.

Túto prácu by nebolo možné zabezpečiť bez intenzívnej ochoty, práce a nasadenia všetkých zainteresovaných – od investorov, cez zamestnancov až po dobrovoľníkov, priateľov a podporovateľov nášho projektu Dom RAFAEL. Všetci to brali nielen ako prácu a povinnosť, ale najmä ako svoje filantropické poslanie.

Tak, ako to vystihuje motto našej misie: Z ÚCTY A LÁSKY K ČLOVEKU!

Dovoľte mi, ako riaditeľke neziskovej organizácie RAFAEL dom, im všetkým aj touto cestou veľmi pekne poďakovať.

V našich prednáškach presadzujeme starostlivosť založenú na rešpektovaní klienta, jeho hodnôt a individuálnych potrieb. Je potrebné ho sprevádzať na jeho ceste zachovania si čo najväčšej možnej miery samostatnosti. Dôležité je vytvárať menšie spoločenstvo navzájom blízkych ľudí. Malá komunita ponúka lepšie podmienky pre aktívnu prácu s klientom, umožňuje individuálny prístup, vytvorenie podnetného a zároveň bezpečného prostredia. Vysvetľujeme, že zapojenie rodiny a priateľov do starostlivosti o blízkeho.

Sociálna oblasť

V rámci prednášok diskutujeme o pracovnej terapie, ktorá vychádza z aktuálnych schopností klientov, je vhodné ich zapojiť do vonkajších úprav bezprostredného okolia domov seniorov. Vysádzanie kvetinových záhonov a kríkov je obľúbená aktivita starkých, mladí ľudia so špecifickými potrebami majú radosť z čistenia okolitých parkových chodníkov, ktoré sa využívajú na prechádzky.

V lete je vhodné veľa času tráviť vonku a presúvať aj aktivity sociálnej rehabilitácie čo najviac do exteriéru. Hrať spoločenské hry, počúvať hudbu, a to všetko v prírodnom prostredí, obklopení zeleňou.

Individuálne a skupinové terapie s využitím prvkov arteterapie prebiehajú v závislosti od schopností klientov. Pravidelná relaxácia pri počúvaní hudby a spievanie v rámci muzikoterapie napomáha k navodeniu pozitívnej nálady u klientov.

K psychickej pohode prispieva aj reminiscenčná terapia, počas ktorej majú klienti priestor na sebavyjadrovanie, uvedomenie si vlastnej identity, pričom si precvičovali pamäť.

V rámci terapií je vhodné aktívne zapojiť klientov do biblioterapie, čítanie slovenských klasických autorov a rozbor básní vťahujú klientov do deja a dôb minulých.

Pri problémoch s komunikáciou sa využívajú rôzne formy augmentatívnej alternatívnej komunikácie, ktorá nám pomáha spájať klientov a personál, viesť k lepšej a zrozumiteľnej komunikácii pri denných úkonoch a sociálnej rehabilitácii.

V rámci psychologickej práce s klientmi je vhodné zameriavať sa na aktuálne prežívanie „tu a teraz", ako aj na mapovanie potrieb klientov. Stretnutia prebiehajú prevažne formou individuálnych podporných rozhovorov s klientmi - či už na izbách alebo v príjemnom prostredí spoločenských miestností . Emocionálna a inštrumentálna sociálna opora je poskytovaná podľa potreby.

Každý klient je jedinečný. Ich možnosti a obmedzenia sú rôzne, preto je dôležitý individuálny prístup ku každému z nich. Je potrebne klienta dôsledne spoznať, aby sme im vedeli konkrétne a cielene pomôcť. Pri prijímaní klienta do zariadenia sa spisuje prijímacia ošetrovateľská správa - nevyhnutné je poznať zdravotnú diagnózu a problémy s ňou súvisiace. Zároveň odporúčame robiť sociálnu diagnostiku na základe sociálnej anamnézy klienta. Táto diagnostika má svoj význam pri ďalšej práci s klientom. Vyplýva z nej, napríklad, druh a frekvencia poskytovaných terapií.

Pomoc klientom a starostlivosť o nich je vhodné smerovať tiež k rodinám klientov. Uľahčuje adaptáciu klienta na zariadenie počas prvých dní a týždňov pobytu. Klient si osvojí nové prostredie, čo je nevyhnutné hlavne pre dlhodobé a trvalé pobyty v zariadení.

Zdravotná oblasť

Zdravie sa už nechápe len ako neprítomnosť choroby. Je to celková, teda telesná, psychická, sociálna a duchovná pohoda, ale zároveň je aj súčasťou zdravia užšej a širšej komunity a prírody. Týmto sa vždy začína naše vzdelávanie v oblasti zdravotnej starostlivosti. Zdravá atmosféra je vytváraná zdravou komunitou. Telesné zdravie je teda pohodou tela, bezproblémový chod funkcií. Duševné zdravie je pohodou nášho myslenia, prežívania. Sociálne zdravie je pohoda vo vzťahoch, ktoré sú pre človeka významné. Duchovná dimenzia zdravia naznačuje vzťah k hodnotám - to, do akej miery dokáže človek dať do súladu svoje presvedčenie, svoj život s hodnotami. Je vhodné citlivo sa zaoberať všetkými štyrmi zložkami zdravia rovnako, resp. s prihliadnutím na aktuálnu situáciu pacienta, chceme asistovať človeku v jeho raste vzhľadom na dôstojnosť každej ľudskej bytosti od počatia po prirodzenú smrť.

V rámci ošetrovateľskej starostlivosti sme zaznamenali dobré výsledky v starostlivosti o chronické rany, navrátenie stratenej hybnosti a samostatnosti pacientom po úrazoch, náhlych cievnych mozgových príhodách, operáciách. Individuálnym prístupom sme zmierňuje úzkosť či nepokoj pacientov v pokročilých štádiách demencie. Je veľmi žiadané poskytovať aj pravidelnú lekársku starostlivosť, zabezpečovať lekárske kontroly, odborné vyšetrenia.

Poskytnúť príbuzným možnosť tráviť s klientami čas 24 hodín denne, výrazne napomáha budovať pro-rodinne orientovanú starostlivosť. V rámci posudzovania miery možnosti poskytnúť kvalitnú ošetrovateľskú a medicínsku starostlivosť odporúčame zriadiť špeciálnu akceptačnú komisiu, ktorej členovia (lekár, vrchná sestra, sociálna pracovníčka, riaditeľ) spoločne rozhodujú o prijatí pacienta a opatreniach, ktoré je nutné vykonať pred jeho samotným nástupom.

Fyzioterapeutická práca je v zariadeniach veľmi žiadaná, prebiehala najmä individuálnou formou, vychádzala z primárne stanovenej diagnózy a z momentálneho zdravotného a psychického nastavenia konkrétneho klienta. Je vykonávaná fyzioterapeutom, ak je potrebné, prizýva sa na konzultáciu odborný lekár - špecialista.

Klienti sa zúčastňujú aj skupinového liečebného cvičenia. Rehabilitácie sú zamerané najmä na pohybový aparát, na uvoľnenie svalového tonusu, pričom sa používajú rôzne rehabilitačné pomôcky. Na cvičenia si starší klienti postupne zvykajú, sú stimulovaní malými úspechmi a radosťou z pohybu.

Vhodná je základná liečebná telesná výchova, Bobathová metóda, SM systém, mäkké techniky, orofaciálna stimulácia a masáže. Podľa individuálnych potrieb klientov sa môže poskytovať termoterapia – parafín a hydroterapia – vírivku nôh.

Duchovná služba

Ponúkať a zabezpečovať duchovnú službu klientom/pacientom podľa ich vlastnej príslušnosti ku konkrétnemu vyznaniu je žiaduca.

V podobnom duchu úcty k ľudskej dôstojnosti pristupujeme k ťažko chorým pacientom v terminálnom štádiu, ale i k pacientom, ktorí stoja pred výzvou vyrovnať sa so zmenenou životnou situáciou, ktorú spôsobila náhla choroba. Duchovné sprevádzanie je neodmysliteľnou súčasťou prechodu rôznymi fázami ochorenia.

Snažili sme sa po celý rok 2018 pozitívne ovplyvniť kvalitu života každého jedného človeka, ktorý nám bol zverený do opatery.

Záver

Máme ambíciu stať sa celoslovenským centrom vzdelávania pre paliatívnu starostlivosť , liečbu a prevenciu chronických rán. Chceme prispievať k legislatívnym zmenám v oblasti poskytovania sociálnych a zdravotných služieb presadzovaním zdravotno-sociálneho lôžka. Naším cieľom je vzdelávanie v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti - pacientsky a rodinne orientovaná starostlivosť, ktorá je založená na týchto princípoch:

- rešpektovanie pacienta, jeho hodnôt a individuálnych potrieb
- vzájomné prepájanie zdravotnej a sociálnej starostlivosti
- právo na informácie, poradenstvo a vzdelávanie pre pacienta aj jeho rodinu
- fyzické a psychické pohodlie, pomoc pri zvládnutí bolesti a sebaobslužných činností
- duchovná a emocionálna podpora v strachu a úzkosti z choroby
- podpora a zapojenie rodiny a priateľov do starostlivosti o blízkeho
- kontinuita a plynulosť starostlivosti, ktorá zahŕňa prevenciu a podporu po prepustení domov
- dostupnosť špecializovanej starostlivosti v prípade potreby

Spracovala: Ing. Jana Hodeková, riaditeľka